

обставин.

Ринок страхування космічних ризиків постійно розвивається, пропонуючи нові продукти та послуги. Очікується, що в майбутньому цей ринок буде й надалі зростати, адже космічна індустрія має значний потенціал для розвитку.

Важливо зазначити, що страхування не може повністю усунути всі ризики, пов'язані з космічною діяльністю. Проте воно може значно мінімізувати фінансові втрати, які можуть виникнути внаслідок настання страхового випадку.

Література

1. Про космічну діяльність: Закон України від 15.11.1996 № 502/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/502/96-%D0%B2%D1%80#n225>.

2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Страхова справа. Київ: Товариство «Знання». КОО. 2002. 203 с.

3. Горбач Л.М. Страхова справа: Навчальний посібник. 2-ге вид., виправл. Київ: Кондор. 2003. 252 с.

УДК 346.9(043.2)

Меланіч В.В., здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Нецька Л.С., к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Однією з ключових новацій Кодексу України з процедур банкрутства (далі - КУЗПБ), який набрав чинності 21 жовтня 2019 року, є встановлення норм, що регулюють можливість відновлення платоспроможності фізичних осіб [1].

Як відомо, до прийняття КУЗПБ в українському законодавстві не було процедури визнання фізичної особи банкрутом. Така прогалина мала негативні наслідки як для самої неплатоспроможної фізичної особи, так і для інших учасників економічних відносин. На сьогоднішній день процедура активно використовується як для погашення всіх заборгованостей, так і для відновлення платоспроможності фізичних осіб. Можливість відновлення ділової репутації та платоспроможності передбачена на етапі реструктуризації боргів і має більш вигідні наслідки для заявника.

Процедура реструктуризації боргу фізичної особи - одна із судових процедур, спрямованих на відновлення платоспроможності боржника шляхом зміни способу та черговості виконання ним зобов'язань

відповідно до плану реструктуризації боргу.

Дуже цікавим є обов'язок державних органів надавати керуючому реструктуризацією та суду інформацію про доходи особи та членів її сім'ї, про перетин особою та членами її сім'ї державного кордону за останні три роки та про майно, яке дані особи мають задекларувати при перетині кордону.

Відповідно до положень книги четвертої КУзПБ законодавцем презюмується, що фізична особа – боржник, ініціюючи стосовно себе провадження про неплатоспроможність, прагне досягнути компромісу з кредиторами щодо зміни способу та порядку виконання його зобов'язань, а у разі недосягнення згоди стосовно плану реструктуризації боргів такий боржник припускає визнання його банкрутом і задоволення кредиторських вимог за рахунок коштів від продажу його майна.

Палата для розгляду справ про банкрутство КГС ВС у постанові від 26.05.2022 у справі № 903/806/20 сформулювала принцип добросовісності боржника – фізичної особи – згідно з яким право на погашення боргів та відновлення платоспроможності у судовому провадженні у справі про банкрутство фізичної особи має лише добросовісний боржник, який не став неплатоспроможним з власного протиправного наміру, сумлінно виконує зобов'язання боржника та не приховує обставини, які впливають на розгляд справи чи задоволення вимог кредиторів, водночас виявляє готовність до компромісу з кредиторами щодо умов реструктуризації боргу та вживає заходів для задоволення їхніх вимог у межах об'єктивних можливостей [2].

Законодавець вимагає, щоб одночасно із заявою про відкриття провадження у справі про банкрутство боржник подавав пропозиції щодо реструктуризації боргу та декларацію про майновий стан за останні три роки (окремо за кожен рік). А за рік, у якому подано заяву про відкриття провадження у справі про банкрутство, - з першого числа місяця, що передує місяцю подання заяви до суду [1].

Пропозиція щодо реструктуризації боргу є важливим інструментом забезпечення платоспроможності боржника. Її метою є зменшення фінансового тиску на боржника шляхом зменшення загальної суми боргу, коригування процентних ставок, відстрочення платежів або встановлення інших умов, які полегшують погашення боргу. Пропозиція щодо реструктуризації боргу також представляє певний інтерес для кредиторів, оскільки дозволяє отримати часткове погашення боргу у випадку, якщо єдиною альтернативою є неплатоспроможність боржника і, таким чином, втрата більшої частини боргу [4].

Декларація про майновий стан, яку боржник повинен подати разом із заявою про відкриття провадження, також виконує кілька важливих функцій. Одна з них – дати можливість суду та кредиторам отримати об'єктивні факти про фактичний фінансовий стан боржника та визначити,

чи є обґрунтованим порушення справи про банкрутство та які варіанти реструктуризації боргу можуть бути реалізовані.

Також у постановах КГС ВС від 08.12.2022 у справі № 916/1941/21, від 17.01.2023 у справі № 916/2468/21 йдеться про те, що декларація повинна містити інформацію щодо майна, доходів та витрат боржника і членів його сім'ї. Отже, при поданні відповідної заяви до суду фізичній особі - боржнику слід уважно та ретельно фіксувати відомості у деклараціях про себе та членів своєї сім'ї, оскільки неправильне, неповне та недостовірне надання цих відомостей є однією з причин про відмову у відкритті провадження у справі про банкрутство [3].

Незважаючи на ефективність такого інструменту, як відновлення платоспроможності особи, варто звернути увагу на ряд особливих недоліків, які можуть виникнути при реалізації боржником цього права. Так, можна стверджувати, що процедура буде важкою, тривалою і потребуватиме значних фінансових витрат, що робить її недоступною для багатьох людей. Також не виключено публічне оприлюднення фінансового стану боржника, що може призвести до порушення конфіденційності та приватного життя особи.

Не виключено, що окремі боржники зловживатимуть процедурою відновлення платоспроможності для уникнення відповідальності перед кредиторами або для приховування майна. Для забезпечення справедливості та запобігання неправомірному використанню цього інструменту важливо, щоб законодавчі та судові органи вдосконалили правила та процедури відновлення платоспроможності фізичних осіб та дотримання балансу між інтересами боржників і кредиторів.

Література

1. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18 жовт. 2018 року. № 2597-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#n1844>.
2. Постанова Верховного Суду у складі судової палати для розгляду справ про банкрутство Касаційного господарського суду від 26.05.2022 р. Справа № 903/806/20. URL: https://protocol.ua/ua/postanova_kgs_vp_vid_22_09_2022_roku_u_spravi_916_2372_20/.
3. Справи про банкрутство: важливі правові позиції Верховного Суду. URL: <https://pravo.ua/spravy-pro-bankrutstvo-vazhlyvi-pravovi-pozytsii-verkhovnoho-sudu/> дата звернення (20.04 2024 р.).
4. Проблемні питання банкрутства фізичних та юридичних осіб. У Верховному Суді обговорили питання застосування судами норм КУЗПБ. 5 квіт. 2023 р. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1405595/> дата звернення (20.04.2024 р.).